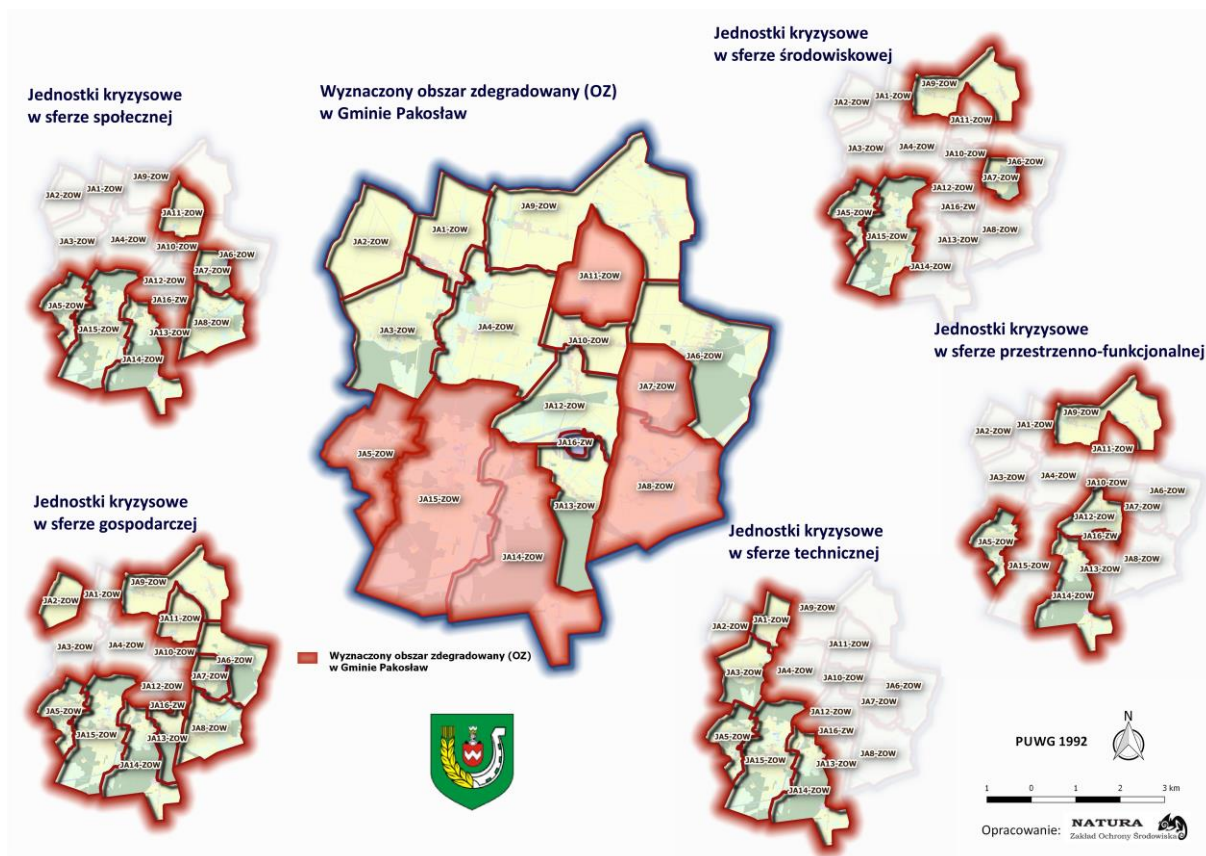

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO (OZ) I OBSZARU REWITALIZACJI (OR) W GMINIE PAKOSŁAW

Fundacja "Partnerzy dla Samorządu"
ul. Grotgера 16/2, 60-758 Poznań, info@partners.org.pl
tel.: +48 61 622 26 46, fax: +48 61 622 26 48

MARZEC 2017 ROKU

DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W GMINIE SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO (OZ) I OBSZARU REWITALIZACJI (OR)

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Pakosław – gmina wiejska leżąca w województwie wielkopolskim, w powiecie rawickim. Gmina położona jest na południu Niziny Wielkopolskiej, na wysokości około 100 metrów n.p.m., w dorzeczu rzeki Orli, stanowiącym część dorzecza Baryczy. Dorzecze Orli to liczne lewo i prawobrzeżne ciek, z których największy to Szpatnica. Są to rzeki nizinne o małych spadkach, jak również niewielkich zdolnościach retencyjnych. Gmina Pakosław jest jedną z mniejszych gmin w województwie wielkopolskim. Jej powierzchnia wynosi 7754 ha w tym: 4376 ha grunty orne, 1100 ha użytki zielone, 1658 ha lasy, 151 ha wody, 460 ha grunty pozostałe oraz 9 ha nieużytki. Gminę zamieszkują 4798 osoby w 15 sołectwach. Największą miejscowością jest Pakosław, w której mieszka 1125 mieszkańców. Tutejsza ludność to przede wszystkim rolnicy indywidualni. Natomiast działalność gospodarczą pozarolniczą prowadzą 283 podmioty gospodarcze. Pomimo słabej jakości gleb rolnictwo gminy od wielu lat należy do ścisłej czołówki wojewódzkiej. W gminie Pakosław występuje na najwyższym poziomie w województwie komplementarność produkcji roślinnej i zwierzęcej. Pakosław należy do obszarów najbardziej aktywnych w agrobiznesie na południu byłego województwa leszczyńskiego obok Rawicza. Przetwórstwem rolno-spożywczym zajmuje się 1 zakład prywatny: zakład przetwórstwa mięsnego Golejewie. W gminie gospodarują 2 państwowe gospodarstwa rolne. Pierwsze to Stadnina Koni „Golejewko” o obszarze 259 ha. „Golejewko” to nie tylko hodowla koni pełnej krwi angielskiej, lecz także znane sukcesy na torach wyścigowych kraju i Europy. Drugie gospodarstwo znajduje się w Zaorlu, gospodaruje na obszarze 84 ha i podlega Instytutowi Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Smolicach. Obok dynamicznie rozwijającego się przetwórstwa rolno-spożywczego, mocną pozycję w gminie zajmuje rzemiosło, głównie branża drzewna i metalowa. Dużą atrakcją turystyczną na terenie gminy Pakosław stał się zalew, który, oprócz funkcji rekreacyjnych, pełni także bardzo ważną rolę zbiornika retencyjnego. Zbiornik zyskał na atrakcyjności poprzez pobudowanie ścieżki pieszo rowerowej, parkingu plaży, boiska do piłki plażowej i placu zabaw. Stał się miejscem wypoczynku i organizacji imprez kulturalnych w okresie letnim. Z walorów zbiornika korzystają, nie tylko mieszkańcy gminy, ale także całego regionu. Zalew ma coraz większe znaczenie jako miejsce do uprawiania windsurfingu i wędkarstwa. Zbiornik stanowi nadal duży potencjał do dalszego rozwoju tej części gminy. W jego sąsiedztwie przewiduje się stworzenie osiedli pod budownictwo jednorodzinne, warunków do rozwoju gastronomii i niezbędnej infrastruktury technicznej. Obiekt już dzisiaj spełnia ważny element promocji gminy, a w przyszłości jego znaczenie będzie jeszcze większe. Warunkiem dalszego rozwoju atrakcji turystycznych i usług wokół zbiornika jest czysta woda w rzece Orli. To ważne wyzwanie ekologiczne dla regionu, objętego zlewnią rzeki. Istotną rolę w rozwoju turystyki na terenie gminy spełniają także baza noclegowa, a w tym powstałe gospodarstwa agroturystyczne.

2. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR)

Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR), stanowi istotę diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w gminie. Diagnoza, w tym wyznaczenie OZ i OR przeprowadzone zostały zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, przyjętych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Poniżej zaprezentowano kolejne etapy wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR):

2.1 Wyznaczenie jednostek analitycznych (JA)

Punktem wyjścia do wyznaczenia jednostek analitycznych (JA) była analiza: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pakosław, w tym obrębów geodezyjnych, w ramach których znajdują się poszczególne jednostki osadnicze, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, granic okręgów wyborczych oraz map ewidencyjnych gminy. **Po szczegółowej analizie ww. dokumentów, na potrzeby diagnozy**, wyznaczone zostały jednostki analityczne, które obejmują obszary zamieszkałe, wewnątrznie spójne ze względu na funkcję terenu, fizjonomię terenu (układ przestrzenny i charakter zabudowy) oraz intensywność użytkowania. Stanowią one niepodzielne obszary, zamieszkałe przez nie mniej niż 1% i nie więcej niż 10% ogółu mieszkańców gminy. Ponadto osobną jednostką analityczną wyznaczono dla jednego zbiornika wodnego. Ostatecznie, na potrzeby diagnozy gmina podzielona została na **16 jednostek analitycznych (JA)** o wyodrębnionych funkcjach: **zamieszkałe obszary wiejskie - ZOW** (15 jednostek) oraz **zbiorniki wodne – ZW** (1 jednostka).

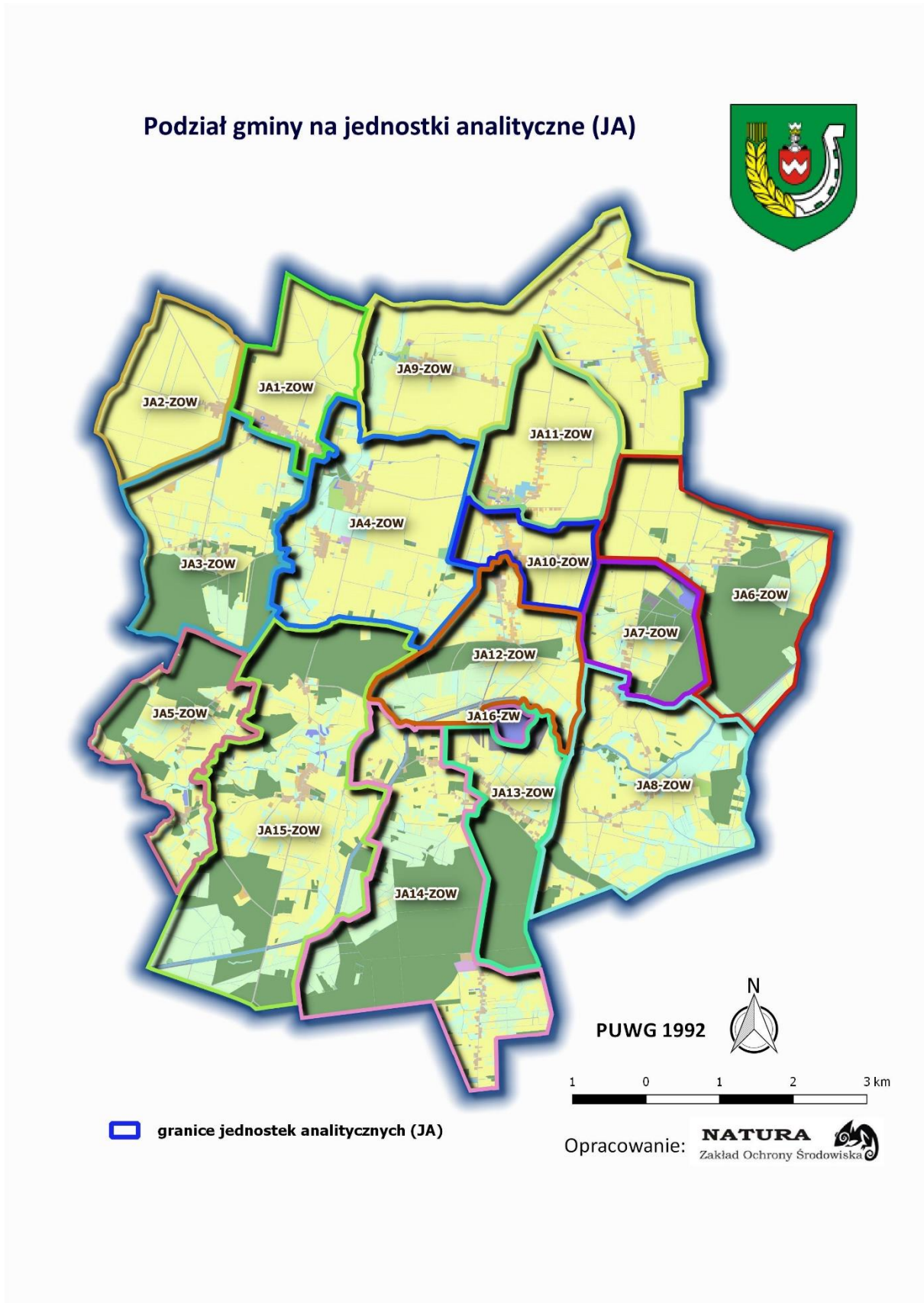
Tabela 1. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA1-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	303	6,32	2,9	3,76
2.	JA2-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	306	6,38	3,3	4,28
3.	JA3-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	325	6,77	5,2	6,74
4.	JA4-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	411	8,57	6,4	8,30
5.	JA5-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	188	3,92	3,9	5,06
6.	JA6-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	270	5,63	6,0	7,78
7.	JA7-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	256	5,34	2,6	3,37
8.	JA8-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	319	6,65	6,6	8,56
9.	JA9-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	392	8,17	8,6	11,15

10.	JA10-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	380	7,92	1,8	2,33
11.	JA11-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	358	7,46	3,5	4,54
12.	JA12-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	387	8,07	4,0	5,19
13.	JA13-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	315	6,57	3,3	4,28
14.	JA14-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	309	6,44	8,2	10,64
15.	JA15-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA ZAGRODOWA	279	5,81	10,5	13,62
21.	JA16-ZW	ZBIORNIK PAKOŚLAW	REKREACYJNA	0	0,00	0,3	0,39
				4 798	100	77,1	100

Źródło: opracowanie własne

Rycina 1. Podział gminy na jednostki analityczne (JA)

Charakterystyka wyznaczonych jednostek analitycznych (JA):

JA1-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Chojno od nr domu 1 do nr domu 60. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się Szkoła Podstawowa, świetlica wiejska oraz budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.

JA2-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Chojno od nr domu 61 do nr domu 100. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej.

JA3-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Chojno od nr domu 101 do nr domu 146 oraz sołectwo Podborowo. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej.

JA4-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa Golejewko i Golejewo. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się stadnina koni, zakład przetwórstwa mięsnego oraz świetlica wiejska w Golejewku.

JA5-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa Dębionka, Kubeczki i Niedźwiadki. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W sołectwie Kubeczki znajduje się świetlica wiejska.

JA6-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Osiek od nr domu 1 do nr domu 50. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się świetlica wiejska oraz restauracja.

JA7-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Osiek od nr domu 51 do nr domu 77. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się Dom Pomocy Społecznej.

JA8-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa Pomocno i Zaorle. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W obu tych sołectwach znajdują się świetlice wiejskie.

JA9-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa Góreczki Wielkie i Ostrobudki. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W obu tych sołectwach znajdują się świetlice wiejskie.

JA10-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem część Sołectwa Pakosław, w skład której wchodzi następujące ulice: 22 stycznia (bez nr.: 31 i 40), Dubińska, Kolejowa oraz Strażacka. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. Na ulicy 22 stycznia znajdują się: restauracja oraz poczta. Na ulicy Dubińskiej znajduje się Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” oraz zakład drobiarski. Na ulicy Kolejowej znajduje się Urząd Gminy, Ośrodek Kultury i Rekreacji, biblioteka oraz bank. Na ulicy strażackiej znajduje się świetlica wiejska oraz budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.

JA11-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem część Sołectwa Pakosław, w skład której wchodzi następujące ulice: 40-lecia, 22 stycznia nr.: 31 i 40, Młyńska, Olbina, Parkowa oraz Rolnicza. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. Na ulicy Parkowej znajduje się ośrodek zdrowia, przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, hala sportowa, lodowisko „Łyżwinek” oraz pałac Pakosław. Na ulicy 22 stycznia znajduje się budynek kościoła parafialnego pw. Św. Walentego i Macierzyństwa Bożego Maryi Dziewicy.

JA12-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem część Sołectwa Pakosław, w skład której wchodzi następujące ulice: Jodłowa, Leśna, Lipowa, Modrzewiowa, Podgórze, Sosnowa, Świerkowa oraz Francuska. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z zabudowy jednorodzinnej** oraz kilku gospodarstw indywidualnych. Na ulicy Leśnej znajdują się 2 budynki wielorodzinne oraz swoją siedzibę mają Wodociągi Gminne Spółka z o.o. oraz stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

JA13-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwo Sowy od nr domu 1 do nr domu 54. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej.

JA14-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa: Sowy od nr domu 55 do nr domu 87, Białykał oraz Halin. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się szkoła podstawowa, świetlica wiejska w Sowach oraz świetlica wiejska w Białykale.

JA15-ZOW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem Sołectwa: Sworowo i Skrzyptowo. Teren jednostki ma charakter rolniczy składający się **głównie z gospodarstw indywidualnych** oraz zabudowy jednorodzinnej. W jednostce tej znajduje się świetlica wiejska w Sworowie.

JA16-ZW - jednostka obejmuje swoim zasięgiem **zbiornik retencyjny Pakosław**. Akwen otoczony jest łąkami i polami uprawnymi. Znajduje się tam **plaża** oraz budynek gastronomiczny. Zbiornik nadaje się do **uprawiania windsurfingu i narciarstwa wodnego**.

2.2 Dobór wskaźników do analizy oraz zebranie danych

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej dla całego obszaru gminy oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji. Aby określić występowanie oraz intensywność poszczególnych negatywnych zjawisk w wyznaczonych wcześniej jednostkach analitycznych (JA), należy zastosować odpowiedni dobór wskaźników do analizy. Zasady programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, wskazują przykłady negatywnych zjawisk społecznych i współwystępujących negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej wraz z ich wyszczególnieniem stanowiącym rekomendowane wskaźniki niezbędne do przeprowadzenia kompleksowej diagnozy gminy. Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu skorzystano z rekomendowanych wskaźników do analizy oraz

utworzona została lista jednostek i instytucji, do których zwrócono się z prośbą o przekazanie danych, z uwzględnieniem podziału na wyznaczone wcześniej jednostki analityczne (JA).

Tabela 2. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych

SFERA SPOŁECZNA			
L.p.	Zjawisko	Wskaźnik do analizy	Źródło danych
1.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych	PUP w Rawiczu
2.	Ubóstwo	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa)	OPS w Pakosławiu
3.		Liczba osób pobierających zasiłki stałe	OPS w Pakosławiu
4.	Przestępczość	Liczba przestępstw stwierdzonych	KPP w Rawiczu
5.	Niska aktywność społeczna	Frekwencja w wyborach	UG w Pakosławiu
6.	Niski poziom edukacji	Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły	UG w Pakosławiu
SFERA GOSPODARCZA			
7.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	CEIDG, KRS
SFERA ŚRODOWISKOWA			
8.	Zagrożenie dla środowiska	Liczba gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych	WG sp. z o.o. w Pakosławiu
SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA			
9.	Niewystarczająca infrastruktura techniczna	Dostępność zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej	WG sp. z o.o. w Pakosławiu
10.	Niewystarczająca infrastruktura społeczna	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	UG w Pakosławiu
11.		Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	UG w Pakosławiu
12.	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	UG w Pakosławiu
SFERA TECHNICZNA			

13.	Zdegradowane technicznie obiekty budowlane	Liczba obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym	UG w Pakosławiu
-----	--	--	-----------------

Źródło: opracowanie własne

2.3 Analiza pozyskanych danych

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, **skalę negatywnych zjawisk określają wybrane do analizy wskaźniki** opisujące powyższe sfery, **które wskazują na niski poziom rozwoju wybranego do analizy obszaru lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju obszaru, w odniesieniu do wartości odpowiednich wskaźników dla poziomu całej gminy (wartości referencyjne)**. W oparciu o powyższą zasadę dokonana została analiza pozyskanych danych na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ). Poniżej przedstawiono szczegółowy opis przeprowadzonej analizy w poszczególnych sferach.

Sfera społeczna

Wartości wskaźników przedstawiających: liczbę osób bezrobotnych, liczbę osób pobierających zasiłki w formie pomocy finansowej i rzeczowej, liczbę osób pobierających zasiłki stałe, liczbę przestępstw stwierdzonych oraz liczbę uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły, dotyczą 2016 roku. Wartość wskaźnika: frekwencja w wyborach, dotyczy wyborów prezydenckich i parlamentarnych, które odbyły się w 2015 roku. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych, obliczono skalę występowania danego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania danego zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla gminy), stanowiącą wartość referencyjną. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej przekraczała lub była niższa (tylko w przypadku frekwencji wyborczej) od wartości referencyjnej uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Ostatecznie, **ze względu na szczególne i wyjątkowe znaczenie kwestii społecznych w procesie rewitalizacji, za obszary kryzysowe w sferze społecznej uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się przynajmniej trzema wskaźnikami o „wartościach kryzysowych”, spośród sześciu wybranych do analizy. Wskazuje to na swoistą „wrażliwość” jaką kierowano się podczas diagnozowania zjawisk kryzysowych w tej sferze.** Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej to: JA5-ZOW, JA7-ZOW, JA8-ZOW, JA11-ZOW, JA14-ZOW, oraz JA15-ZOW.

Tabela 3. Dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy

L.p.	Opis wskaźnika do analizy	Wartość referencyjna wskaźnika do analizy		„Wartość kryzysowa” wskaźnika do analizy
1.	Odsetek osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r.	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 r.	92	wartość powyżej 1,9 %
		Odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy w 2016 r.	1,9%	
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2016 r.	290	wartość powyżej 6,0 %
		Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2016 r.	6,0%	
3.	Odsetek osób pobierających zasiłki stałe w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających zasiłki stałe w 2016 r.	8	wartość powyżej 0,2 %
		Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki stałe w 2016 r.	0,2%	
4.	Odsetek przestępstw stwierdzonych w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie miasta w 2016 r.	16	wartość powyżej 0,33 %
		Odsetek przestępstw stwierdzonych w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy	0,33%	
5.	Frekwencja w wyborach w danej jednostce analitycznej w 2015 r.	Frekwencja w wyborach w gminie w 2015 r.	43,2%	wartość poniżej 43,2 %
6.	Odsetek uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby uczniów zamieszkujących daną jednostkę analityczną	Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły w 2016 r.	4	wartość powyżej 0,72 %.
		Odsetek wszystkich uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły w 2016 r.	0,72%	

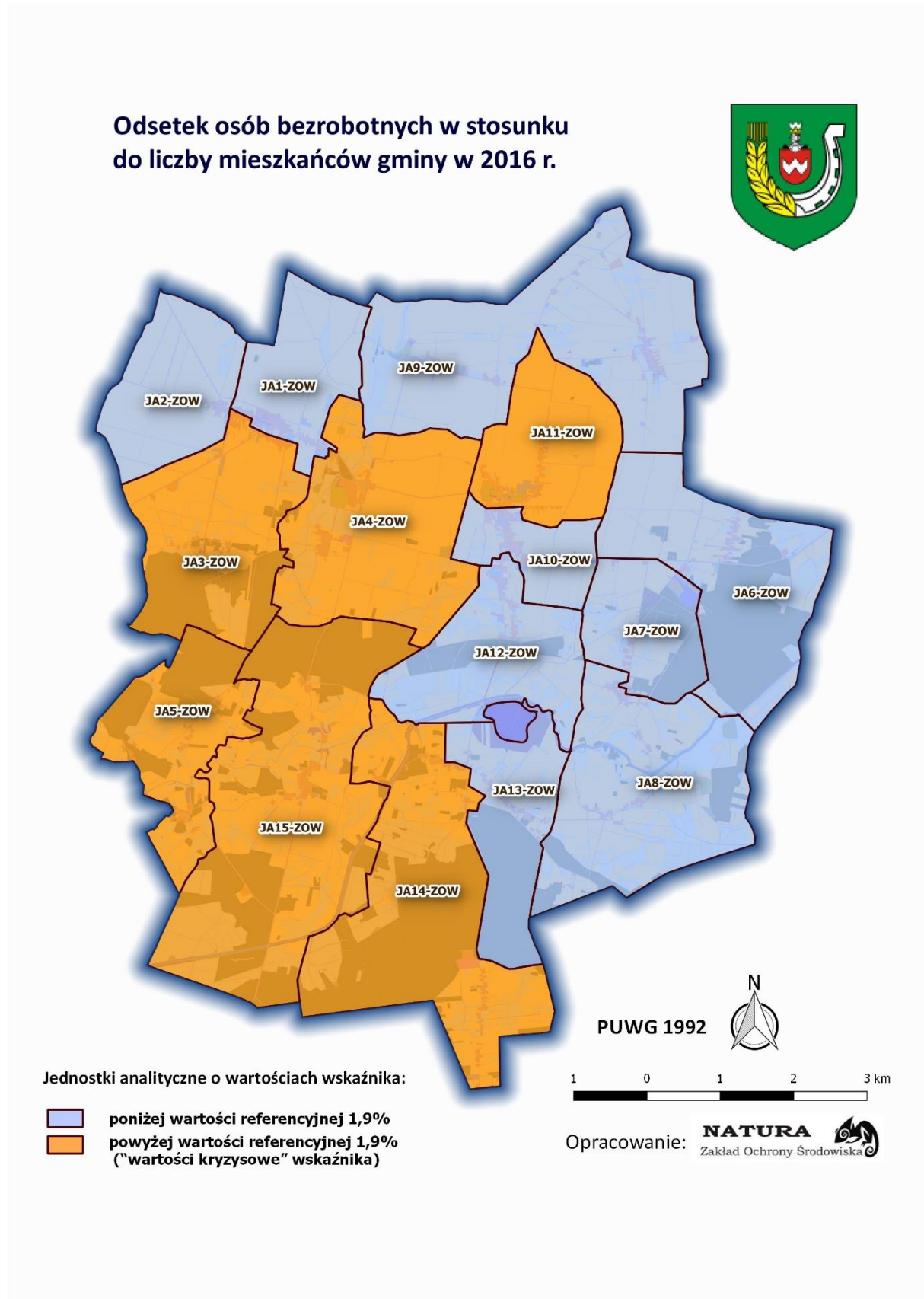
Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

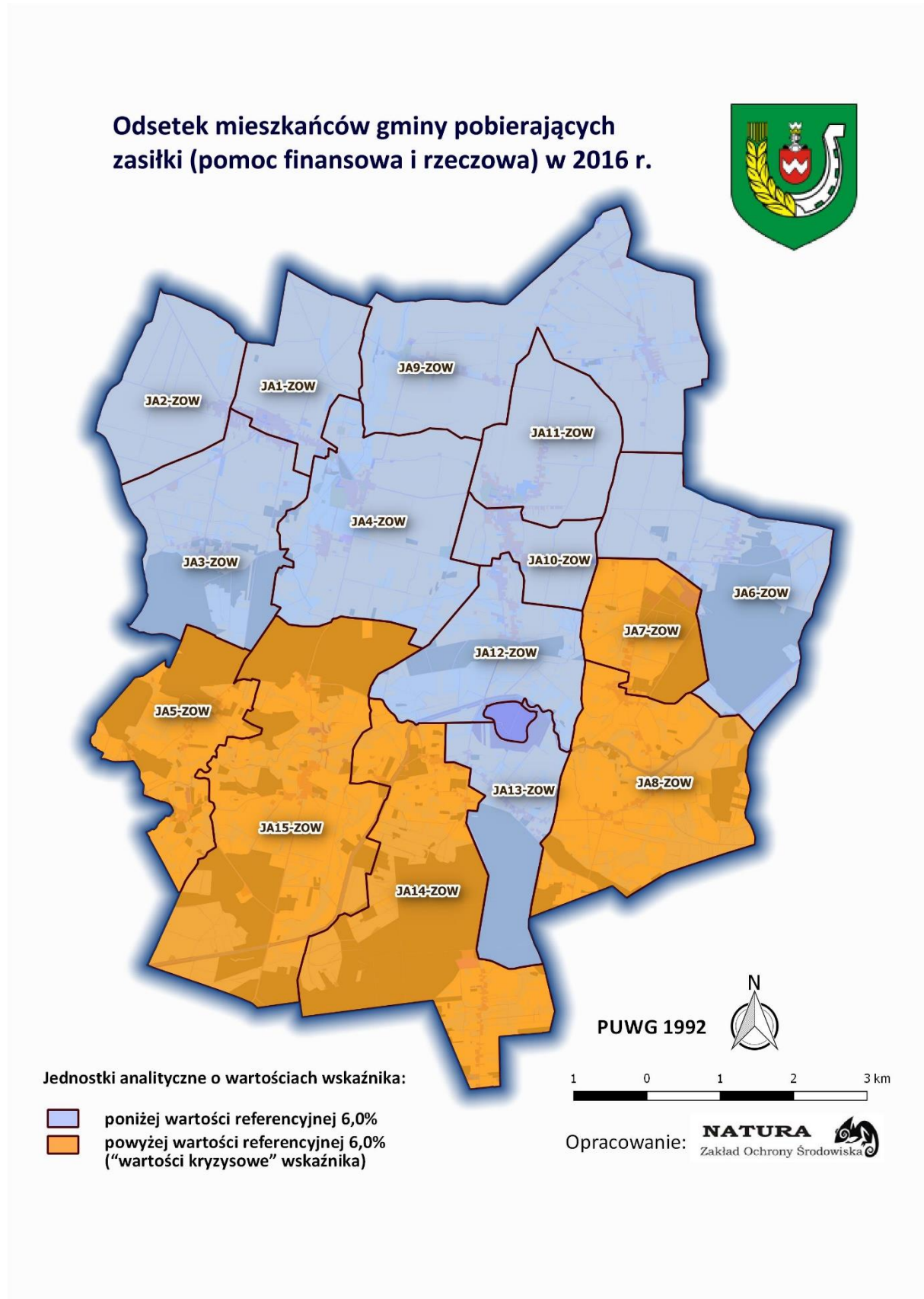
Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
		1.	Odsetek osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej w 2016 r. - (%)	1,0	1,6	2,8	3,2	5,3	1,5	1,2	0,9	1,8	0,8	2,0	1,3	1,6
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej - (%)	5,3	3,9	4,9	5,4	18,1	5,2	7,0	7,8	5,1	3,4	3,1	2,8	3,5	11,7	11,1
3.	Odsetek osób pobierających zasiłki stałe w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej - (%)	0,3	0	0	0	0	0	0,8	0,3	0	0	0,3	0	0	0,3	0,7
4.	Odsetek przestępstw stwierdzonych w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej - (%)	0,33	0	0,31	0,24	1,06	0,74	0,78	0	0	0,26	1,41	0	0,32	0	0
5.	Frekwencja w wyborach w danej jednostce analitycznej w 2015 r. - (%)	44,7	44,7	44,7	44,7	44,7	42,6	42,6	42,6	43,8	43,8	43,8	43,8	40,7	40,7	40,7
6.	Odsetek uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby uczniów zamieszkujących daną jednostkę analityczną - (%)	0	0	0	0	0	0	0	2,94	0	0	0	2,17	2,78	2,44	0
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze społecznej						√		√	√			√			√	√

Źródło: opracowanie własne

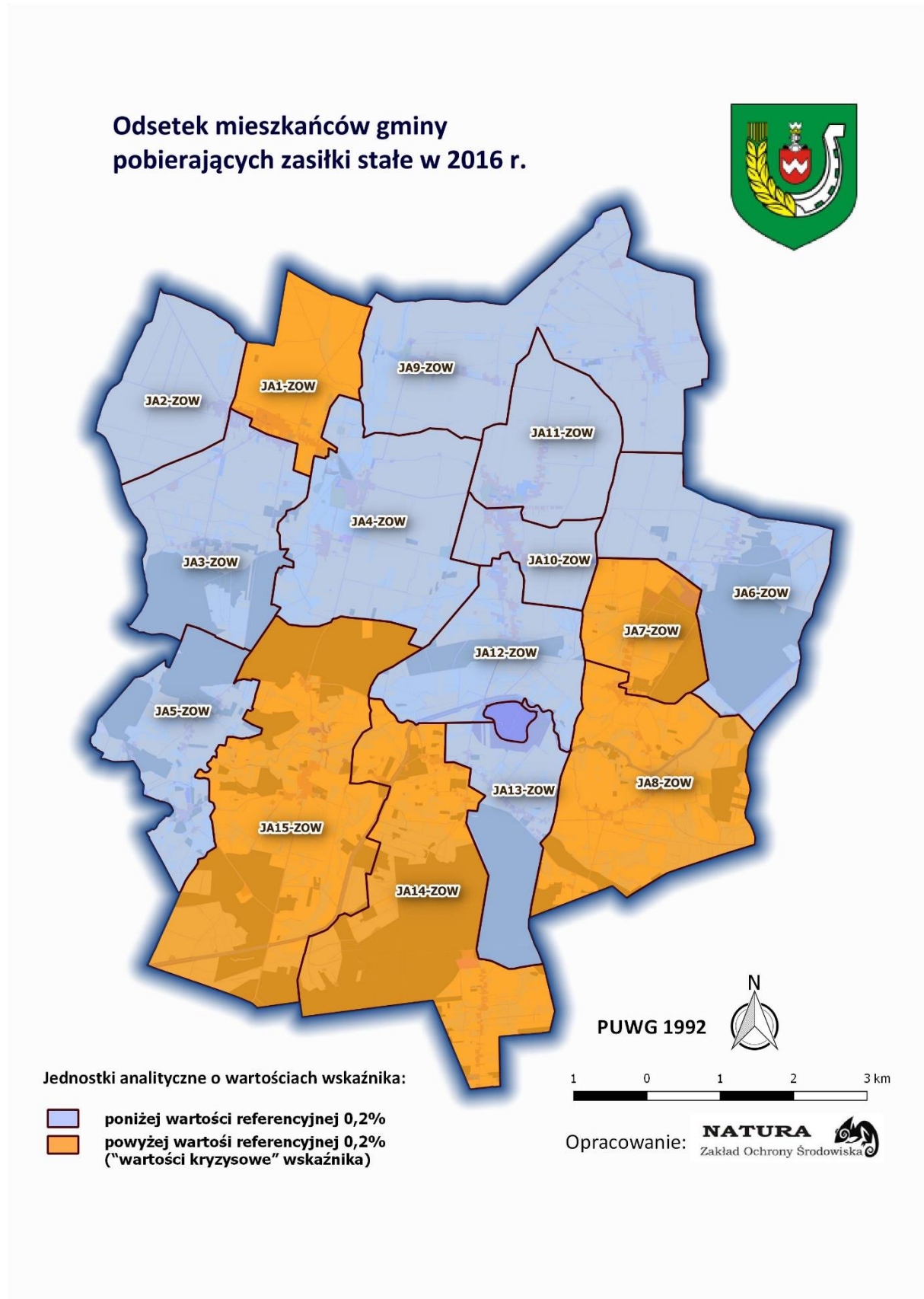
Rycina 2. Odsetek **osób bezrobotnych** w stosunku do liczby mieszkańców gminy w 2016 r.

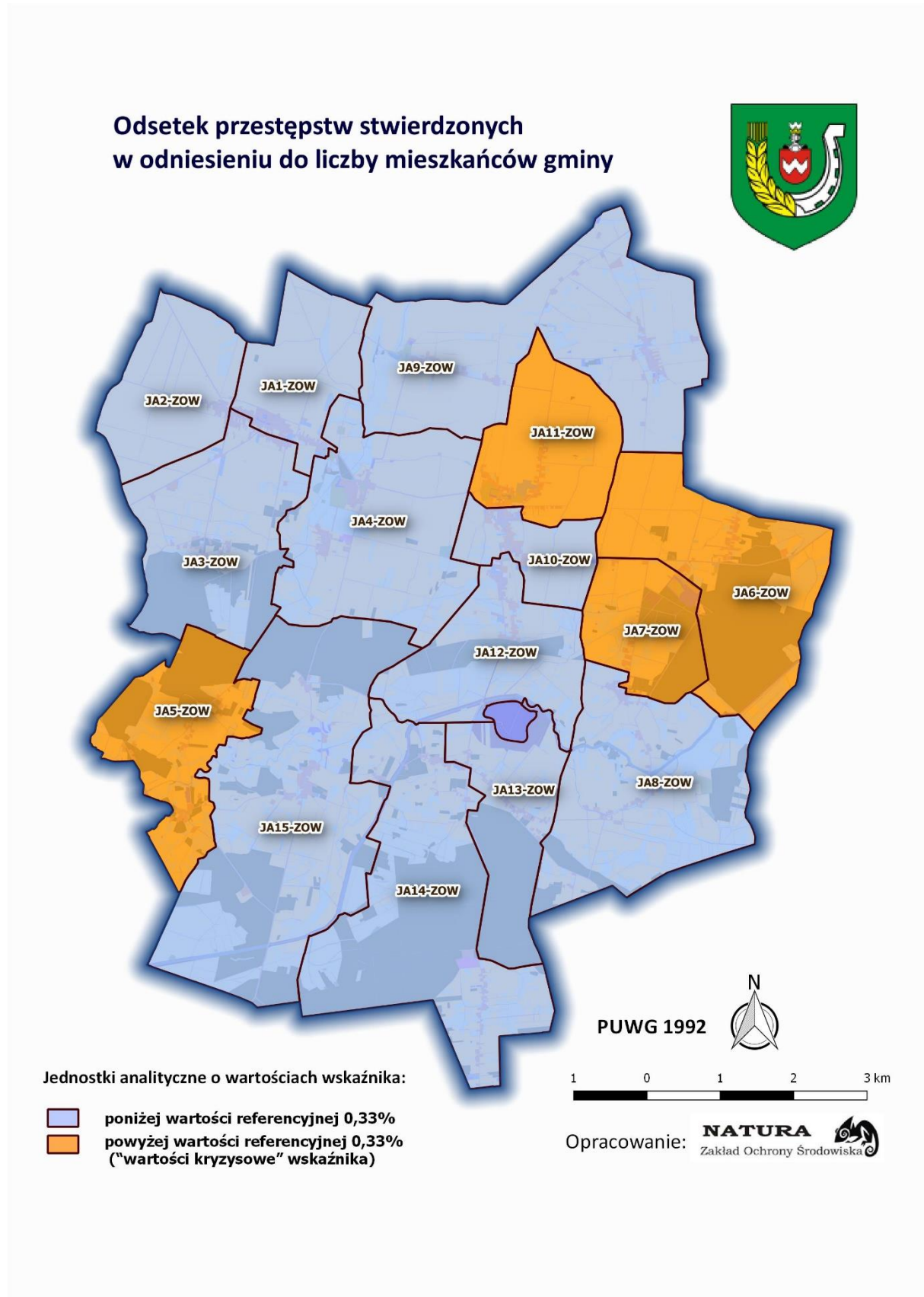
Rycina 3. Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki w 2016 r.

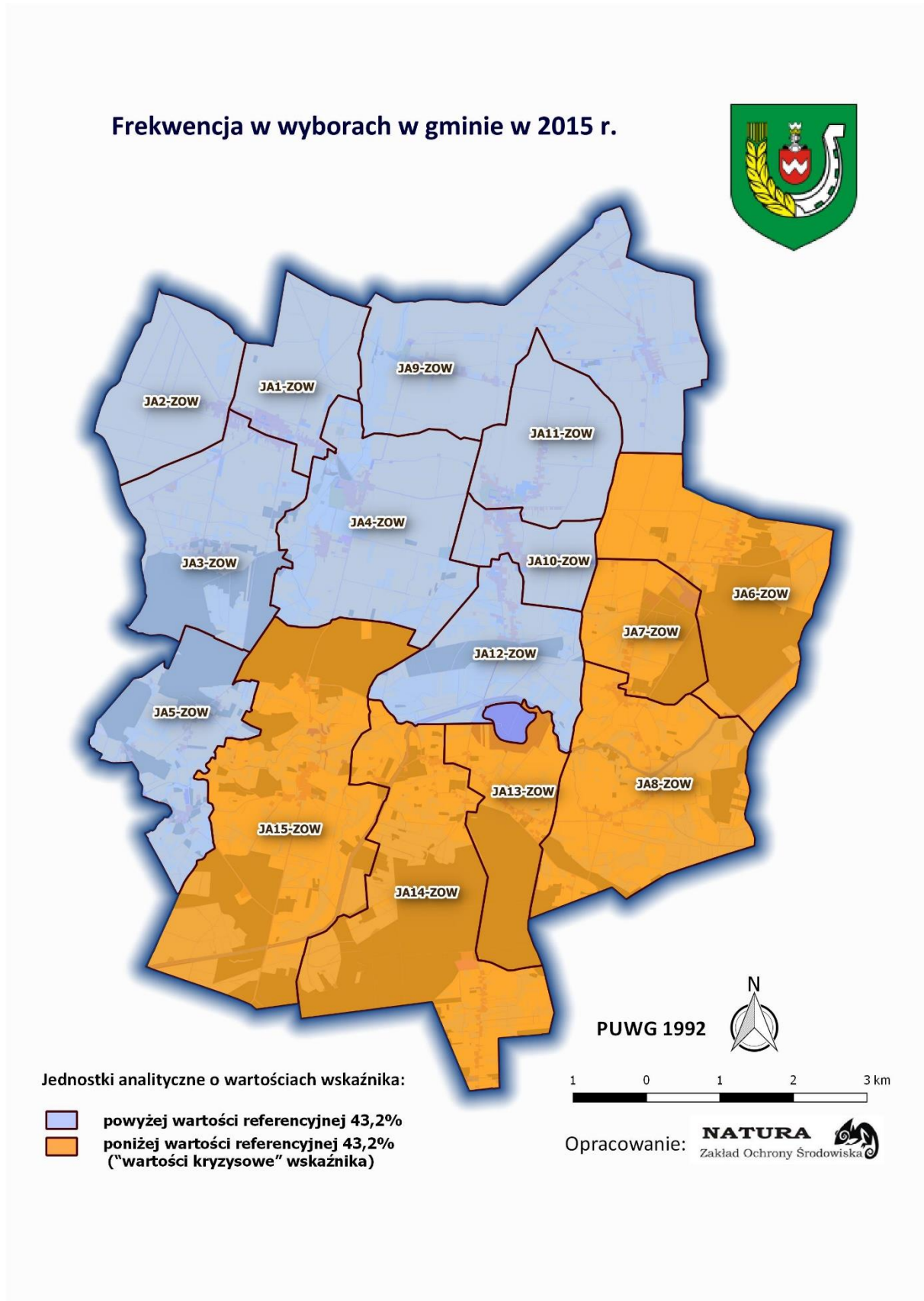
Rycina 4. Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki stałe w 2016 r.

Rycina 5. Odsetek przestępstw stwierdzonych w 2016 r.

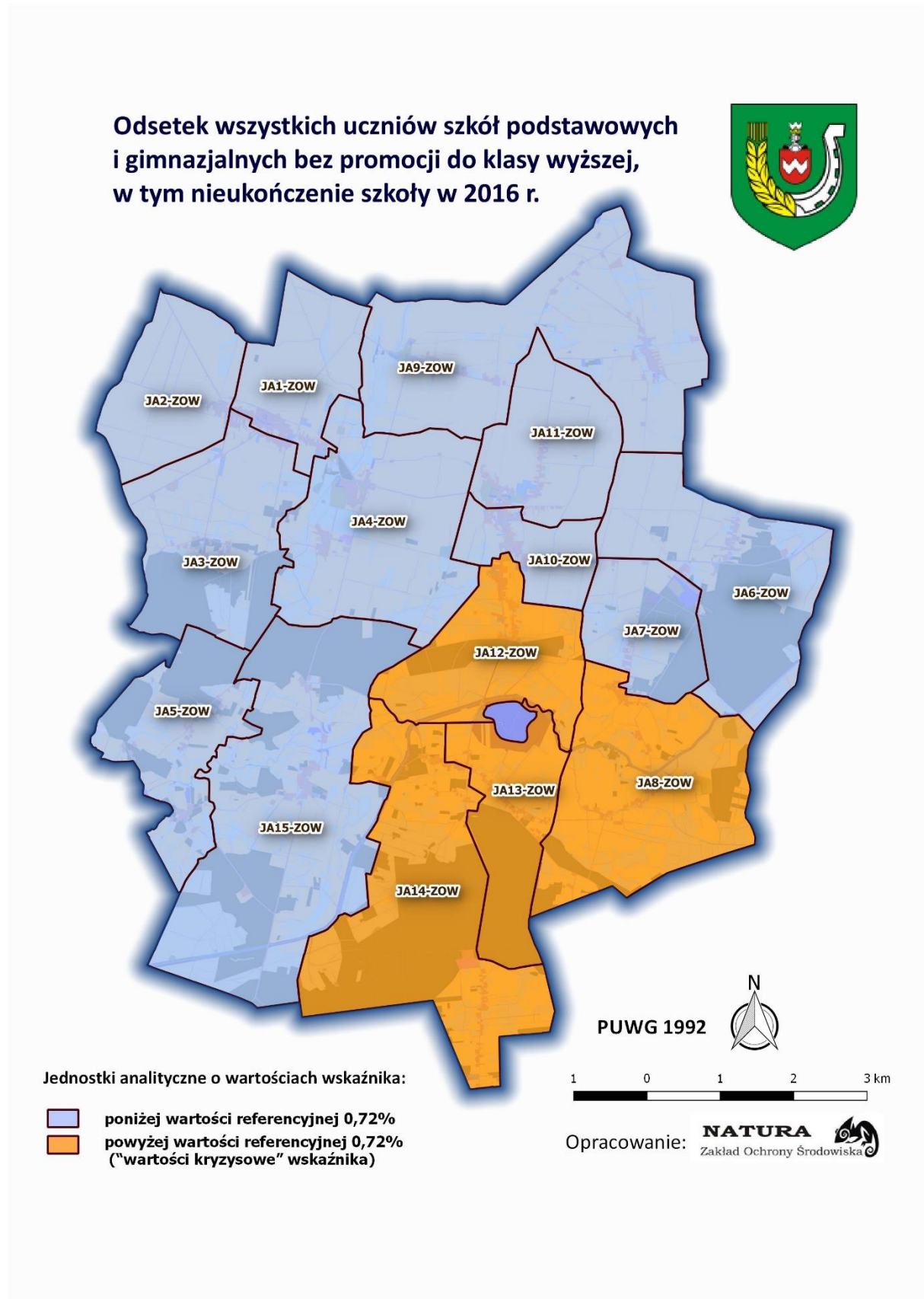

Rycina 6. Frekwencja w wyborach w gminie w 2015 r.

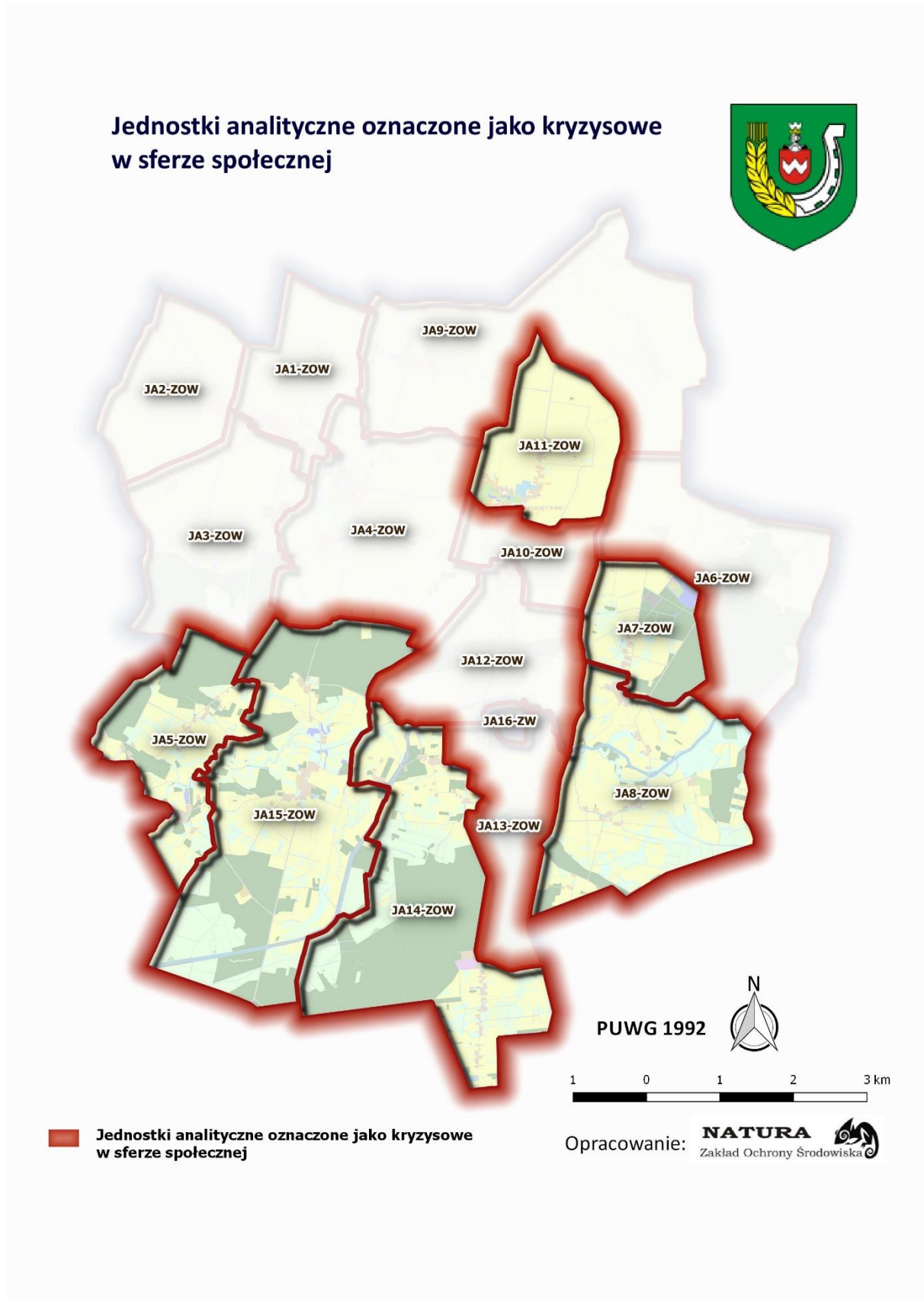

Rycina 7. Odsetek **uczniów bez promocji** do klasy wyższej w 2016 r.

Rycina 8. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej.

Sfera gospodarcza

Dla określenia skali negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej wybrano wskaźnik obrazujący liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców. Źródłem pozyskania danych była Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz Krajowy Rejestr Sądowy (KRS). Dane pochodzą z lutego 2017 roku. Na podstawie pozyskanych danych, w pierwszej kolejności obliczono liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w gminie, stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **5,90**. W dalszej kolejności określono liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych. W przypadku, gdy poziom ten w danej jednostce analitycznej był niższy od wartości referencyjnej uznawano ją za obszar **kryzysowy w sferze gospodarczej**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej to: JA2-ZOW, JA5-ZOW, JA6-ZOW, JA7-ZOW, JA8-ZOW, JA9-ZOW, JA11-ZOW, JA13-ZOW, JA14-ZOW oraz JA15-ZOW.**

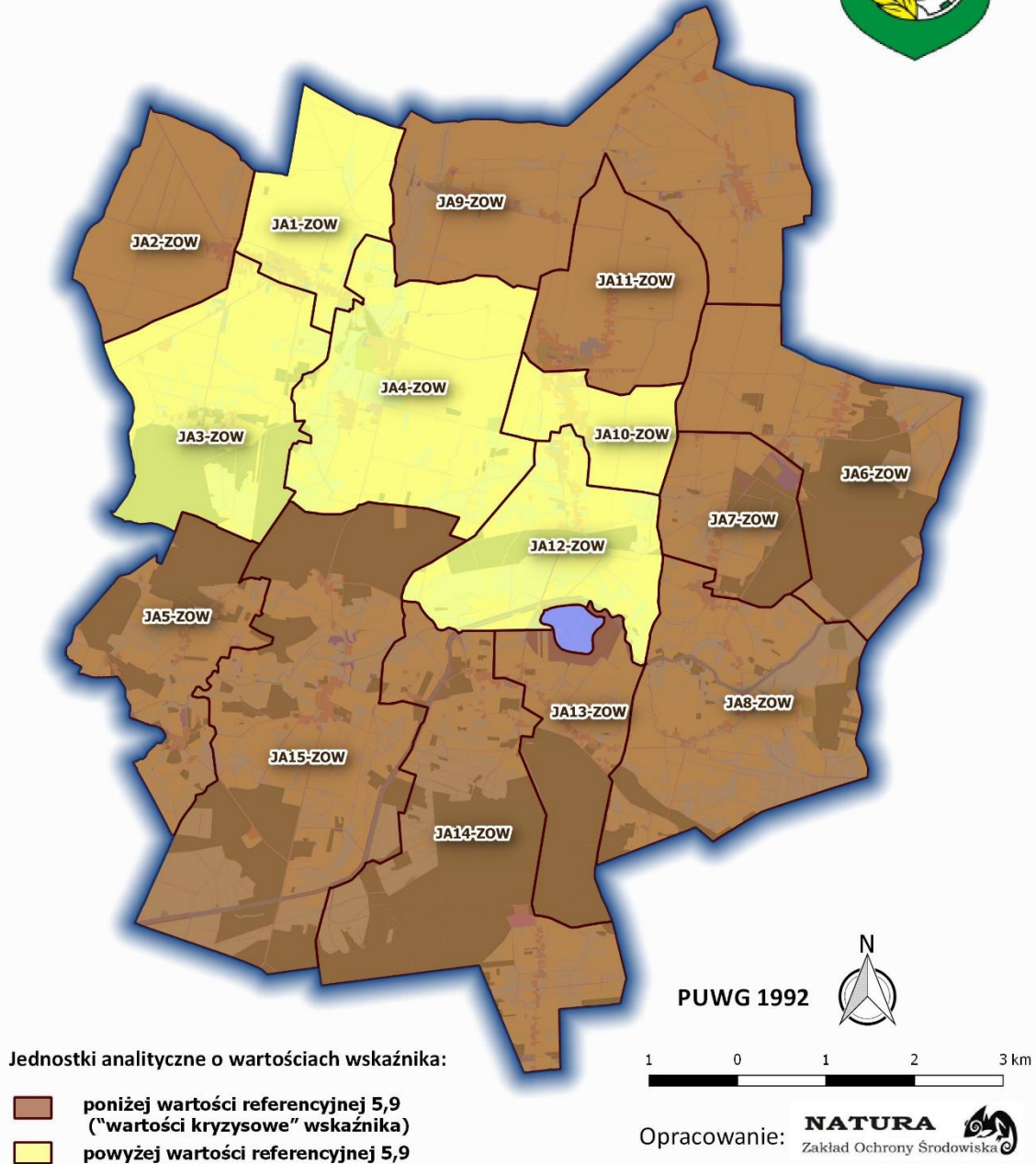
Tabela 5. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Lp.	Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)														
		JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
1.	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w danej jednostce analitycznej	8,25	5,23	6,46	6,81	5,32	4,44	5,08	4,39	3,32	15,26	5,31	7,49	1,90	3,24	3,23
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze gospodarczej		√			√	√	√	√	√		√		√	√	√

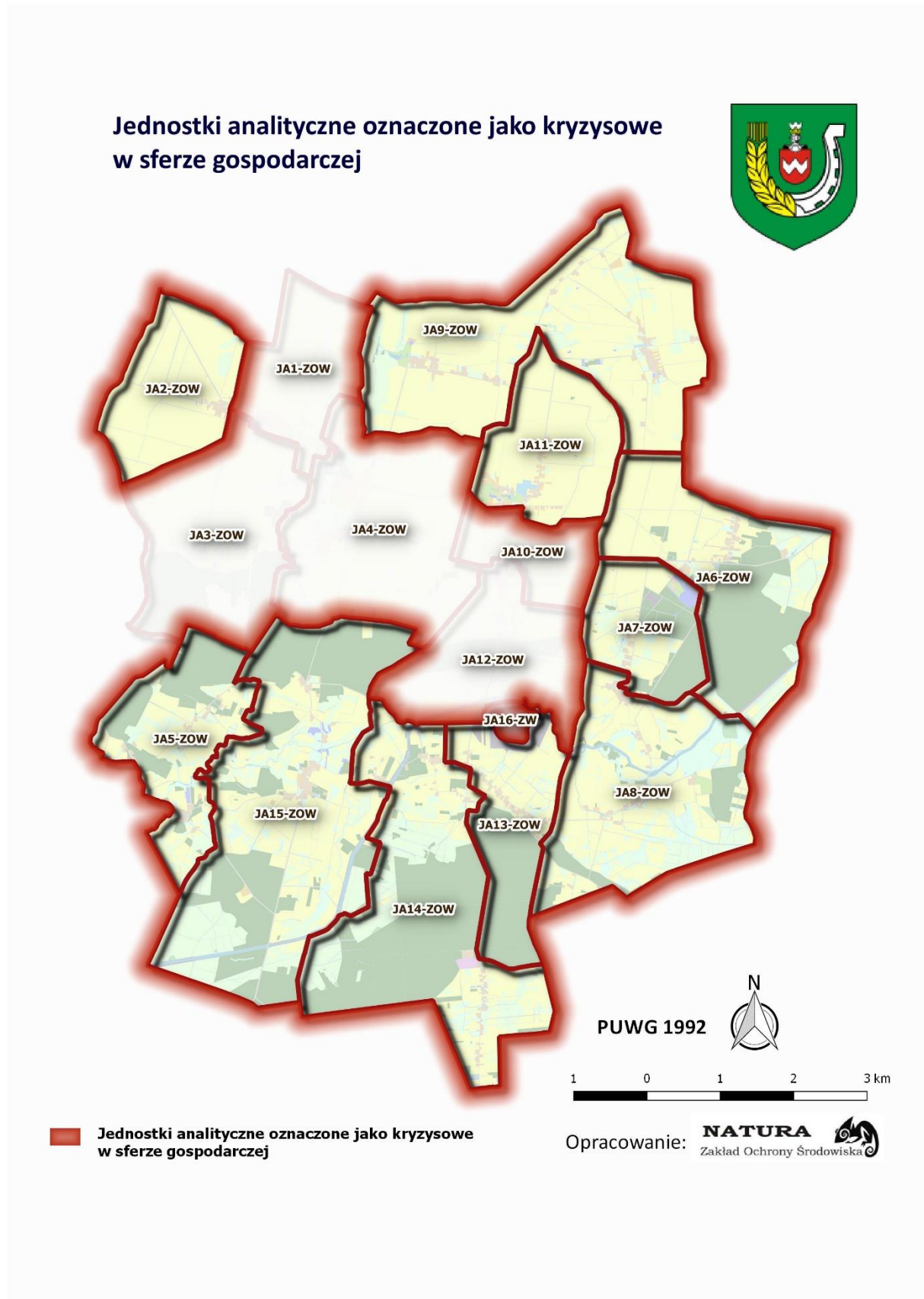
Źródło: opracowanie własne

Rycina 9. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (luty 2017 r.)

Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w danej jednostce analitycznej

Rycina 10. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej.

Sfera środowiskowa

Wartości wskaźnika przedstawiającego liczbę gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych (brak podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej lub brak przydomowej oczyszczalni ścieków lub brak ekologicznego zbiornika bezodpływowego ścieków), dotyczą 2016 roku. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych, obliczono skalę występowania tego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla gminy), stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **19,2 %**. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej przekraczała wartość referencyjną uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Ostatecznie **za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej** uznane zostały te jednostki analityczne, które **charakteryzowały się wskaźnikiem o „wartości kryzysowej”**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej to: JA5-ZOW, JA7-ZOW, JA9-ZOW, JA15-ZOW**.

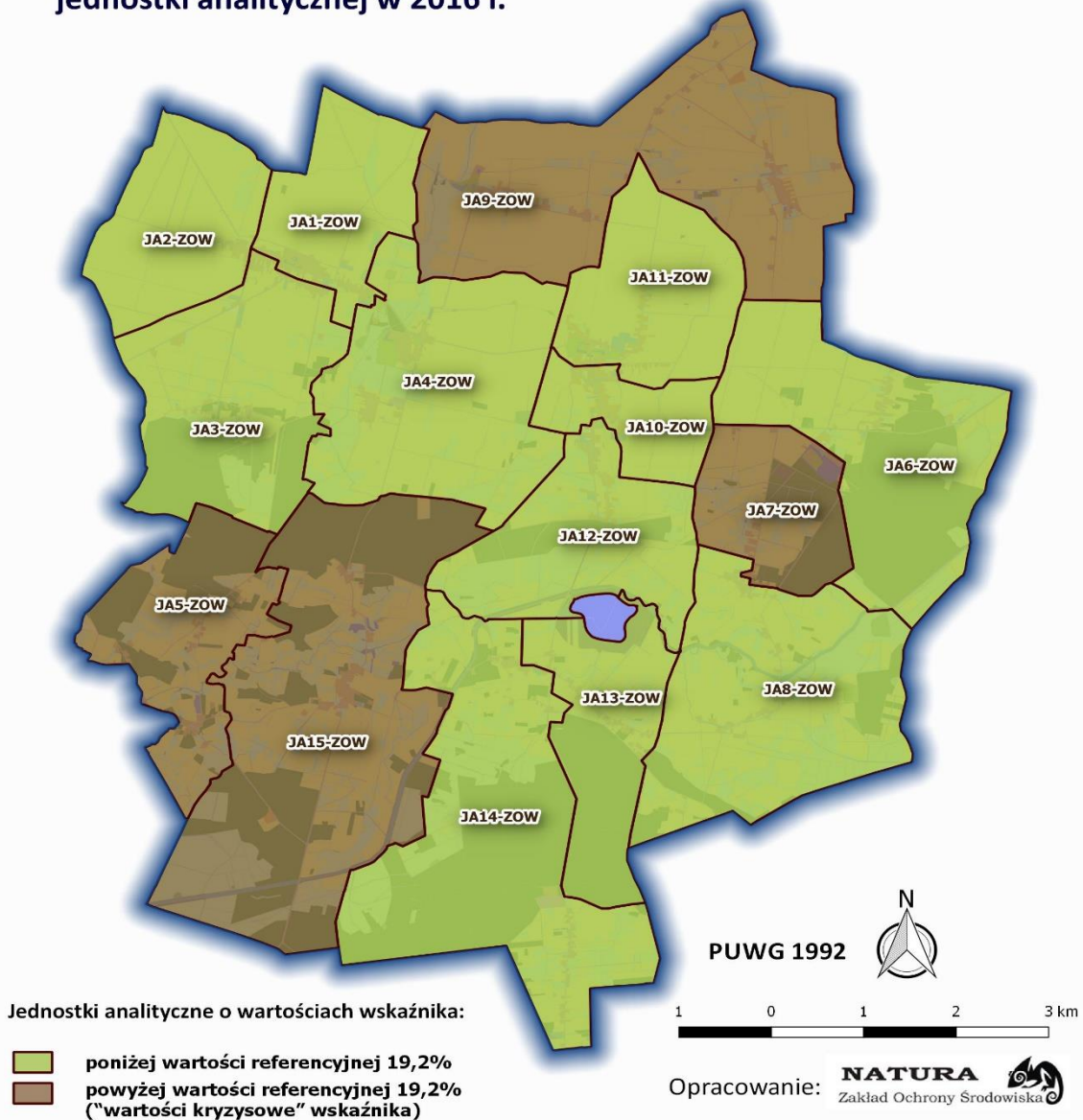
Tabela 6. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
		1.	Odsetek gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych w danej jednostce analitycznej w stosunku do łącznej liczby gospodarstw domowych danej jednostki analitycznej w 2016 r. – (%)	1,3	13,8	17,4	14,9	62,2	11,5	20,6	19,2	53,7	5,5	1,0	0,0	10,4
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze środowiskowej					√		√		√						√

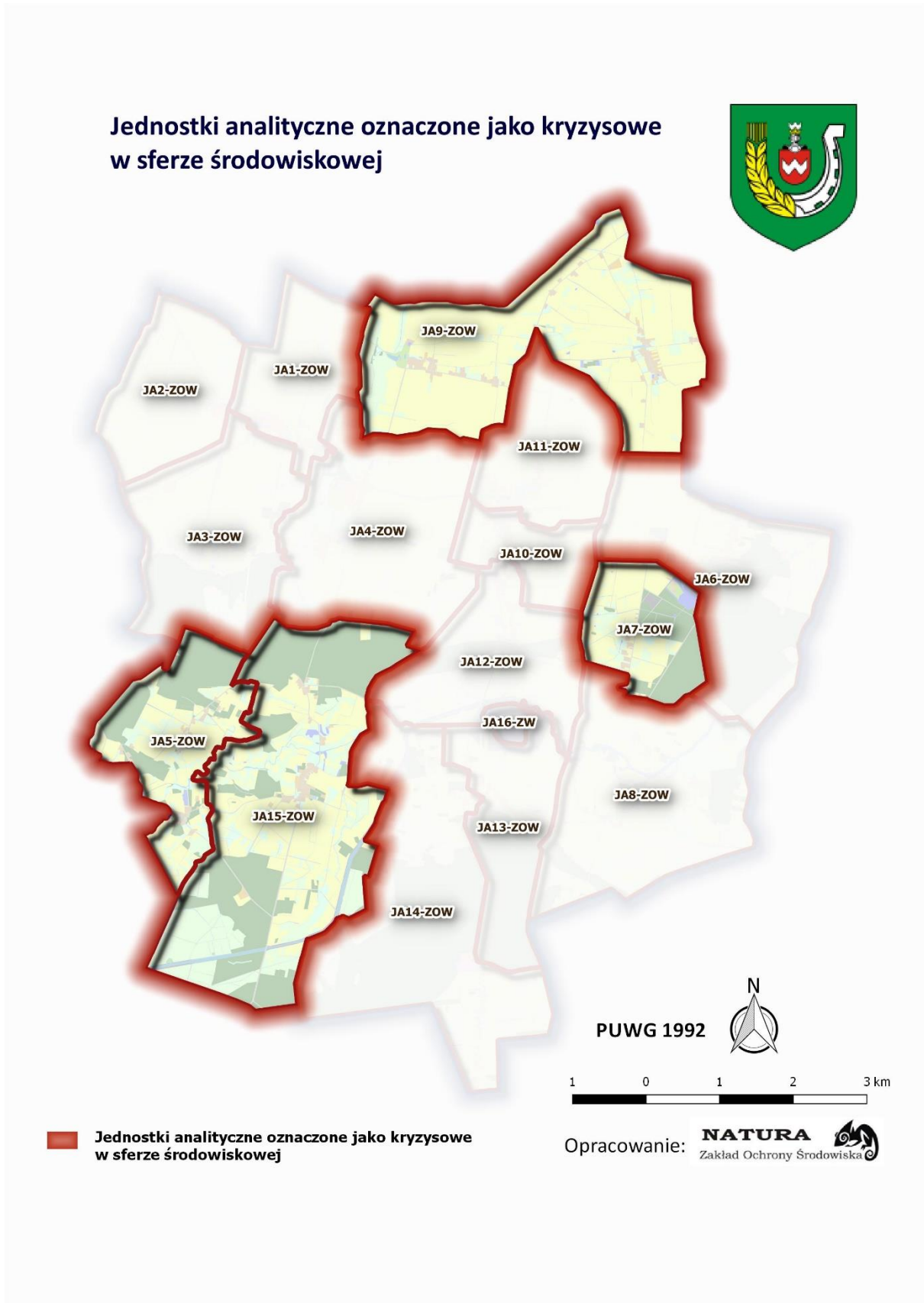
Źródło: opracowanie własne

Rycina 11. Odsetek gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych w 2016 r.

Odsetek gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych w danej jednostce analitycznej w stosunku do łącznej liczby gospodarstw domowych danej jednostki analitycznej w 2016 r.

Rycina 12. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej.

Sfera przestrzenno – funkcjonalna

Według Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, negatywne zjawiska w sferze przestrzenno – funkcjonalnej dotyczą m.in. niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej. Dla zobrazowania powyższych zjawisk dobrane zostały odpowiednie wskaźniki, które pozwoliły na ocenę skali tego kryzysu. Należą do nich: dostępność zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania oraz dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania. W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano oceny dostępności infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. Jeżeli przedszkola, obiekty sportowe lub przystanki komunikacji publicznej nie były dostępne w granicach badanej jednostki, a znajdowały się w sąsiedniej jednostce analitycznej i odległość do nich nie przekraczała odpowiednio 0,5 km i 1 km to uznawano, że dostępność została zachowana (dane dotyczą 2016 r.). Ostatecznie, **za obszary kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej** uznane zostały te jednostki analityczne, w których **dostępność nie została zachowana**

w przynajmniej trzech dziedzinach, spośród czterech wybranych do analizy. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej to: JA5-ZOW, JA9-ZOW, JA12-ZOW, JA14-ZOW.

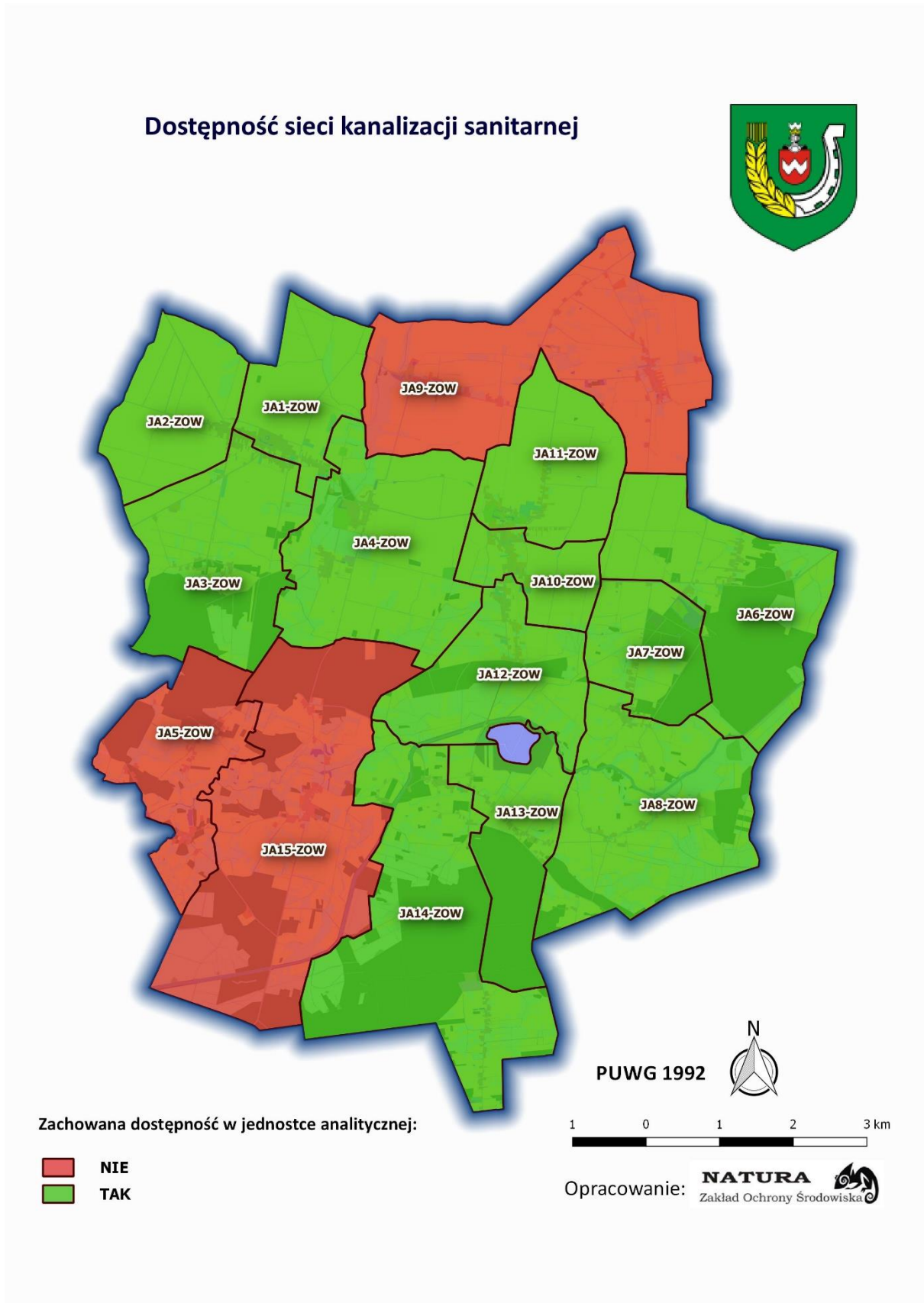
Tabela 8. Dostępność infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno – funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
1.	Dostępność zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej	T	T	T	T	N	T	T	T	N	T	T	T	T	T	N
2.	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	T	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	N
3.	Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	T	T	N	N	N	N	T	T	N	T	T	N	T	N	T
	Dostępność przystanku															

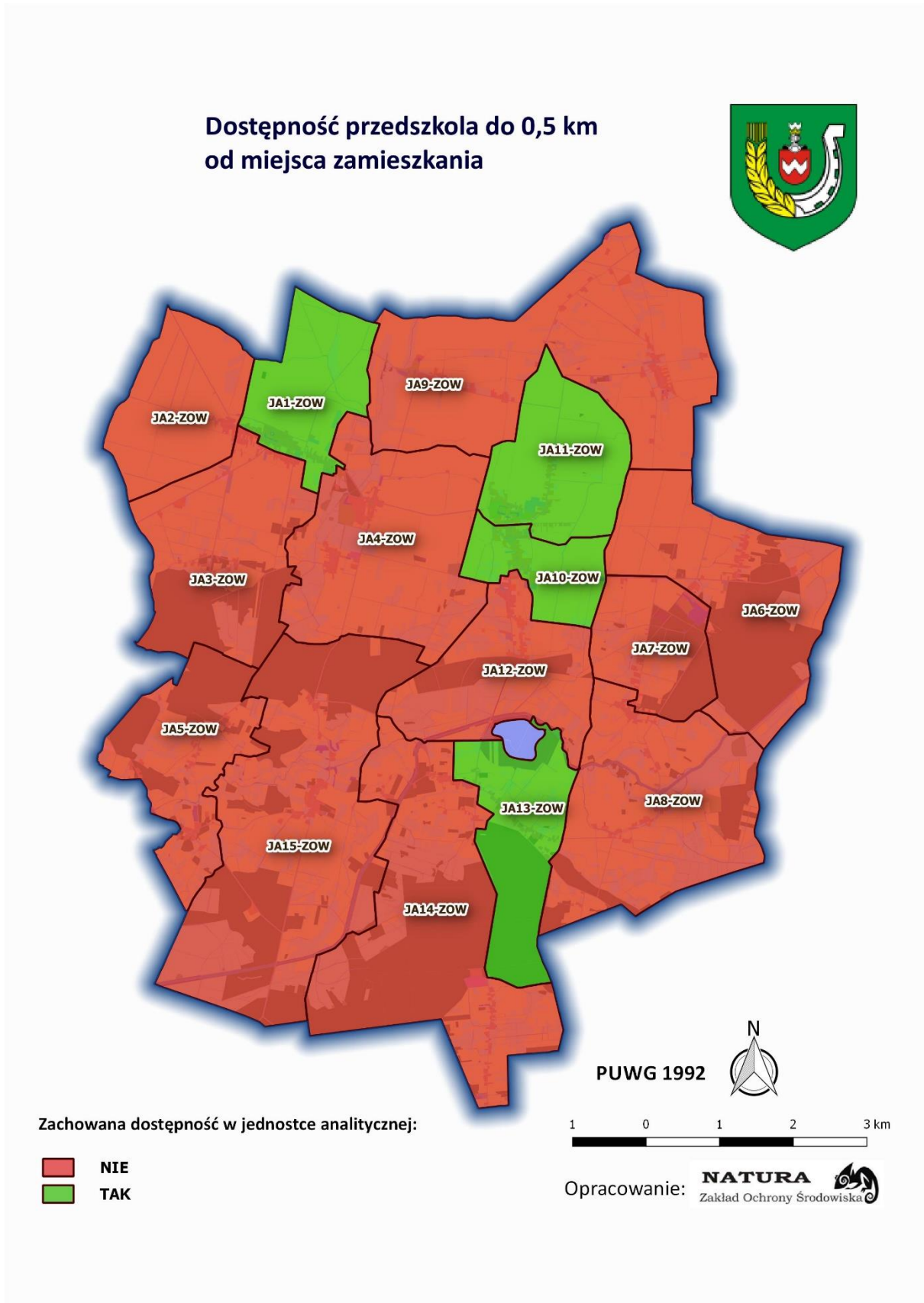
4.	komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	T	T	T	T	N	T	T	N	T	T	T	N	N	N	T
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze przestrzenno - funkcjonalnej					√				√			√		√	

Źródło: opracowanie własne

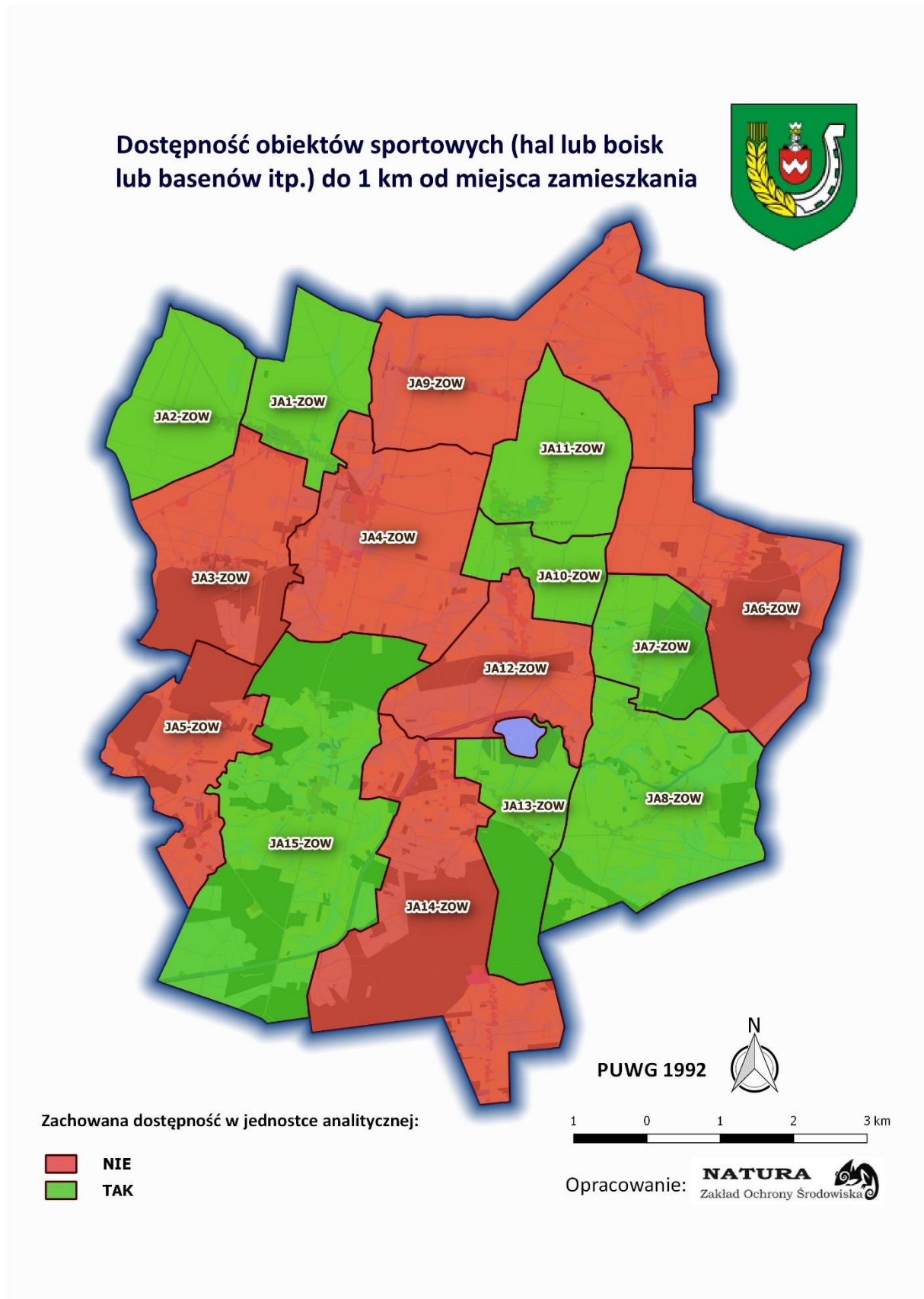
Rycina 13. Dostępność zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej.

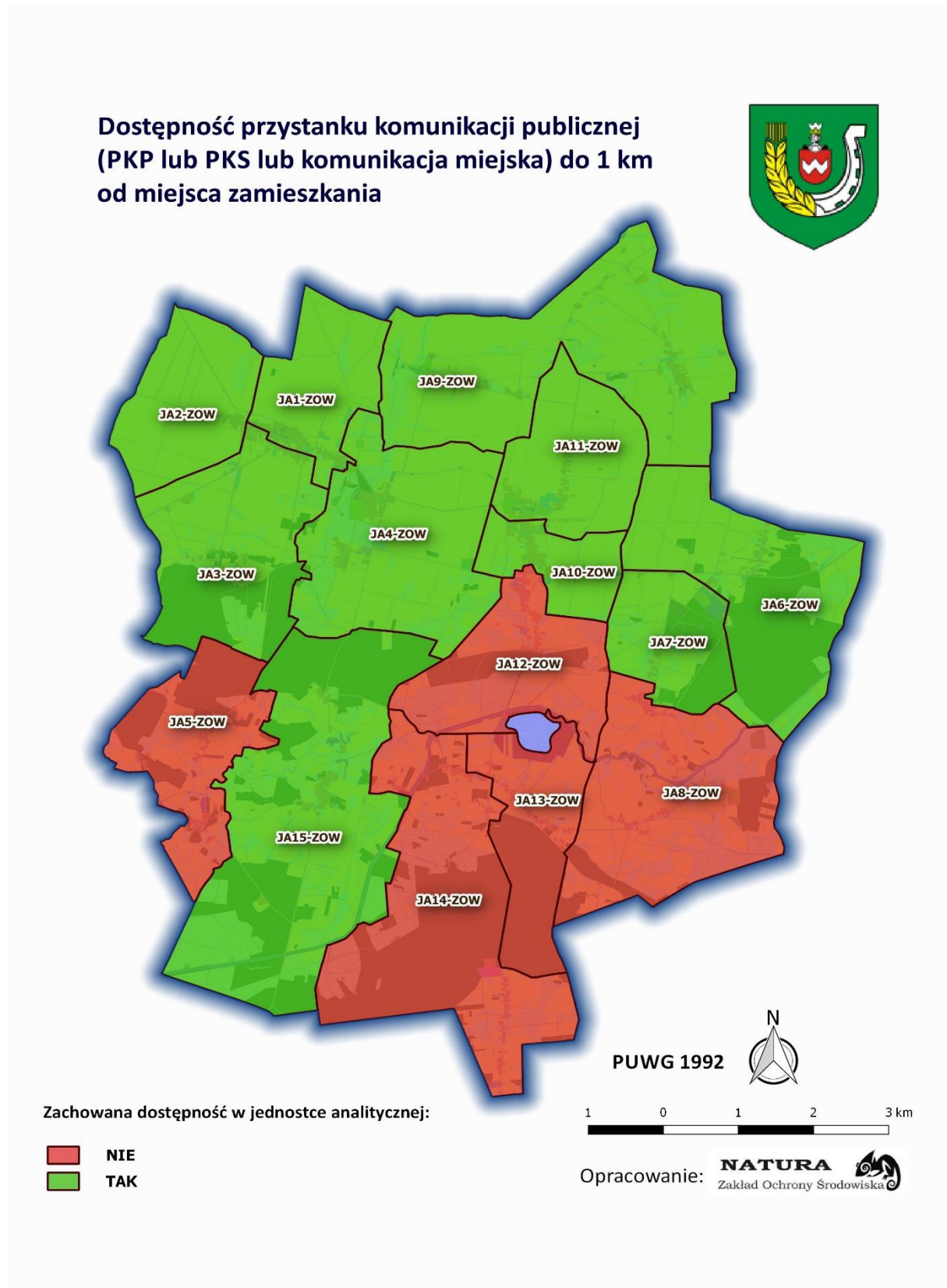
Rycina 14. Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania.

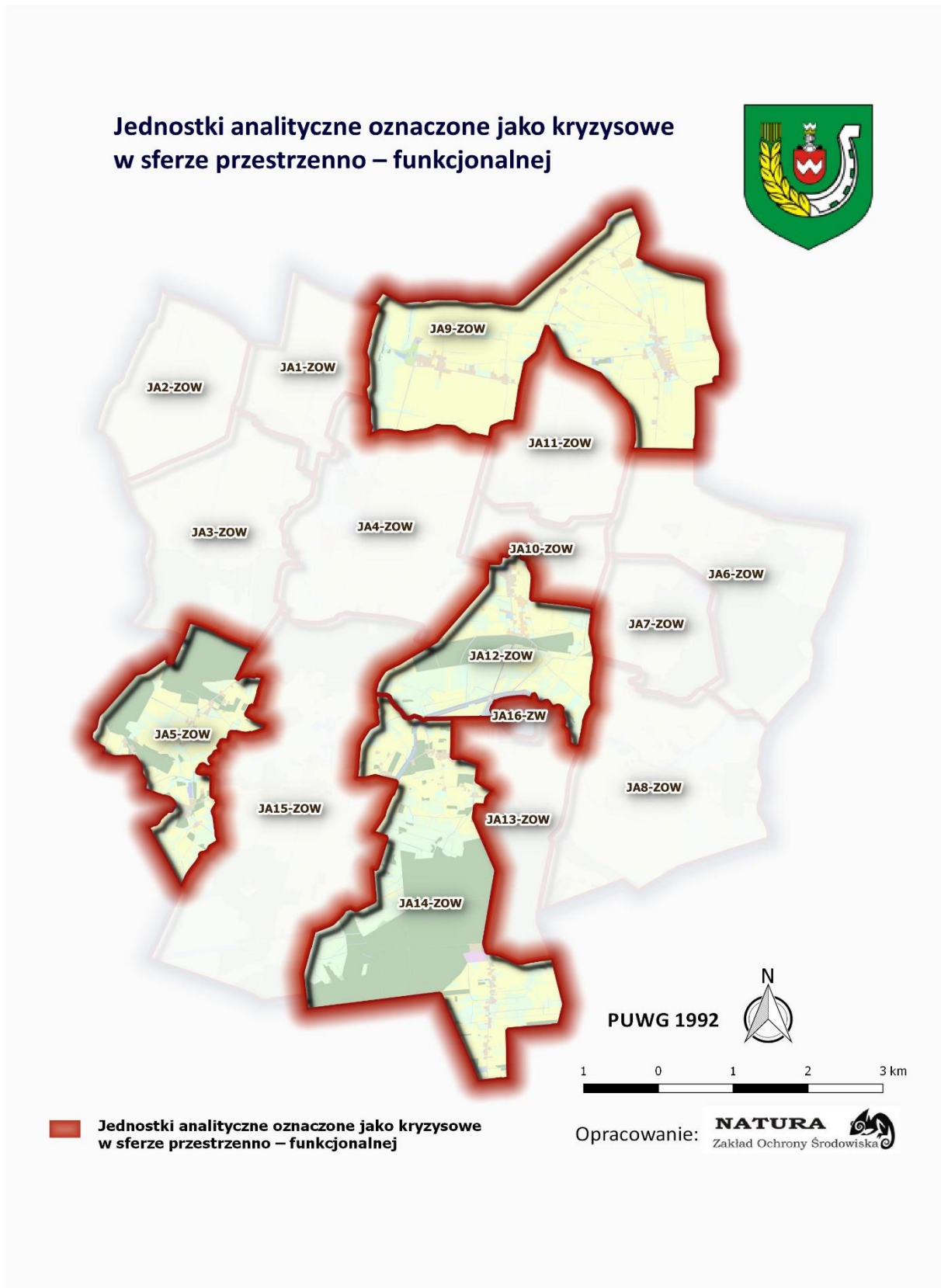
Rycina 15. Dostępność obiektów sportowych do 1 km od miejsca zamieszkania.

Rycina 16. Dostępność przystanku komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania.

Rycina 17. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno – funkcjonalnej.

Sfera techniczna

Sfera techniczna dotyczy w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Dla zobrazowania powyższego zjawiska wybrany został wskaźnik: liczba obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym. Na podstawie pozyskanych danych, w pierwszej kolejności obliczono odsetek liczby obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w odniesieniu do łącznej liczby obiektów budowlanych w gminie, stanowiący wartość referencyjną, która wynosi **6,7 %**. W dalszej kolejności określono skalę występowania tego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (dane dotyczą 2016 r.). W przypadku, gdy skala zjawiska w danej jednostce analitycznej przekraczała wartość referencyjną uznawano ją za obszar **kryzysowy w sferze technicznej**. Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej** to: **JA1-ZOW, JA3-ZOW, JA5-ZOW, JA14-ZOW, JA15-ZOW**.

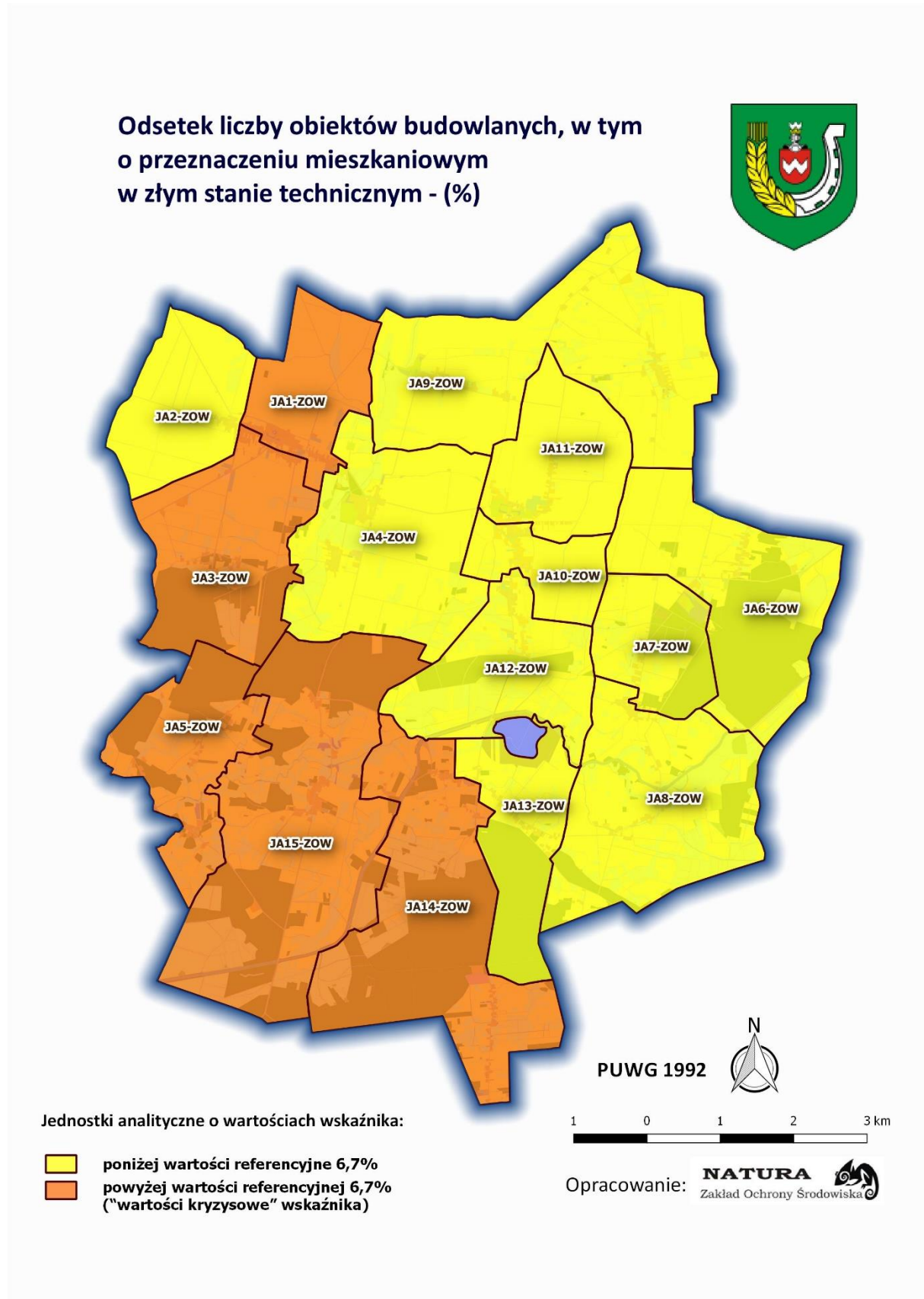
Tabela 9. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA) Wskaźnik	JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
		1.	Odsetek liczby obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym - (%)	10,0	6,0	13,7	6,3	13,0	1,9	0	4,1	3,7	5,0	2,2	1,2	4,4
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze technicznej	✓		✓		✓									✓	✓

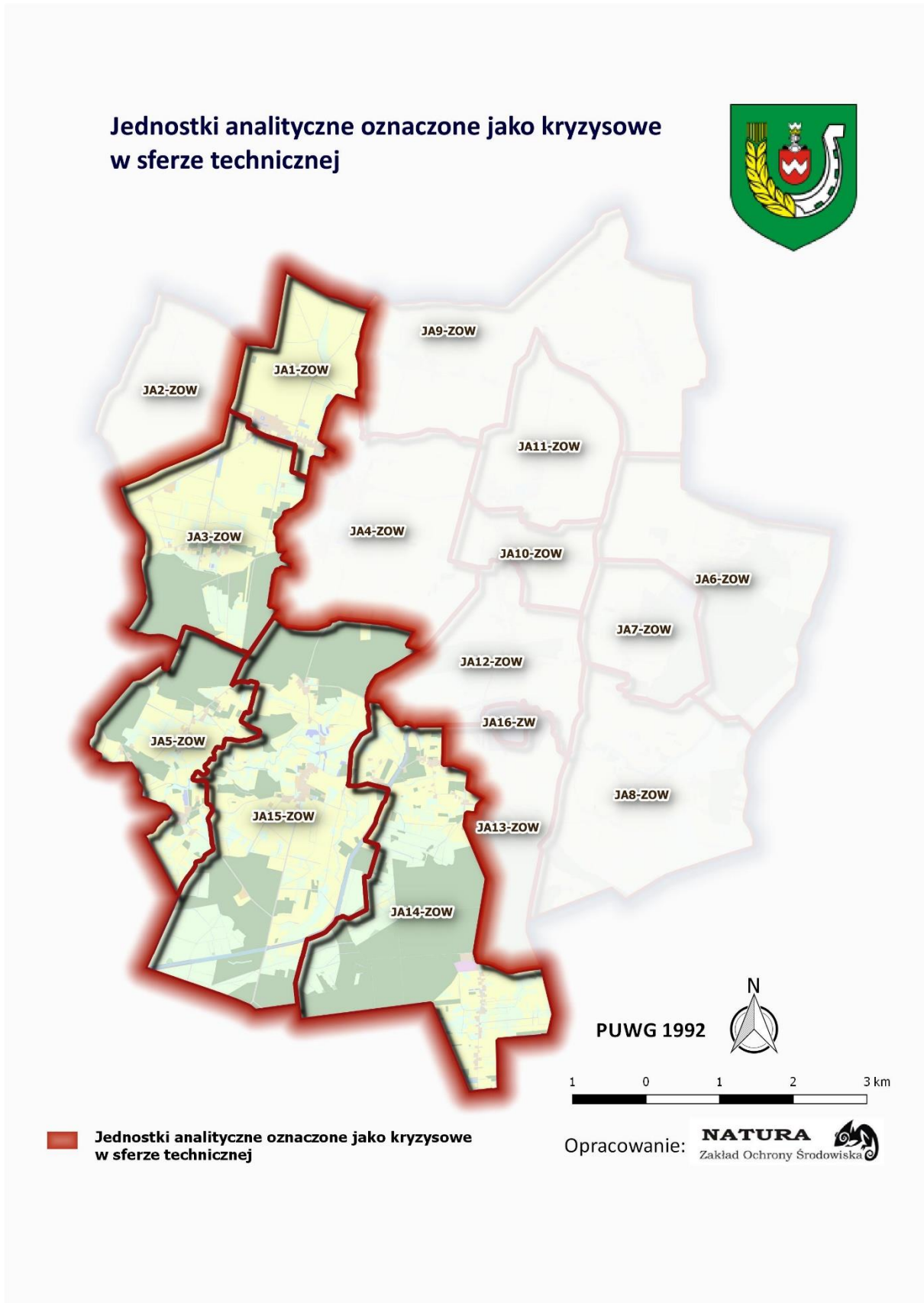
Źródło: opracowanie własne

Rycina 18. Odsetek **obiektów budowlanych** w złym stanie technicznym.

Rycina 19. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej.

3. Obszar zdegradowany (OZ)

Sposób wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) określają Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Zgodnie z Wytycznymi, delimitacja obszaru zdegradowanego jest ściśle powiązana z pojęciem stanu kryzysowego. Rewitalizacja stanowi bowiem proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy. Obszar będący w stanie kryzysowym natomiast charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Identyfikacja stanu kryzysowego pozwala określić obszar zdegradowany (OZ). Na podstawie przeprowadzonej analizy pozyskanych danych, **wyznaczono obszar zdegradowany (OZ) w Gminie Pakosław**, który obejmuje następujące zamieszkałe jednostki analityczne (JA): **JA5-ZOW, JA7-ZOW, JA8-ZOW, JA11-ZOW, JA14-ZOW, JA15-ZOW**. Wskazane jednostki charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym występowaniu negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z pozostałych, analizowanych sfer.

Tabela 10. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach.

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	JA1-ZOW	JA2-ZOW	JA3-ZOW	JA4-ZOW	JA5-ZOW	JA6-ZOW	JA7-ZOW	JA8-ZOW	JA9-ZOW	JA10-ZOW	JA11-ZOW	JA12-ZOW	JA13-ZOW	JA14-ZOW	JA15-ZOW
		Obszary kryzysowe														
SFERA SPOŁECZNA																
1.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ															
SFERA GOSPODARCZA																
2.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE GOSPODARCZEJ															
SFERA ŚRODOWISKOWA																
3.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ															
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA																
4.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNEJ															
SFERA TECHNICZNA																
5.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE TECHNICZNEJ															
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako obszar zdegradowany (OZ)						✓		✓	✓			✓			✓	✓

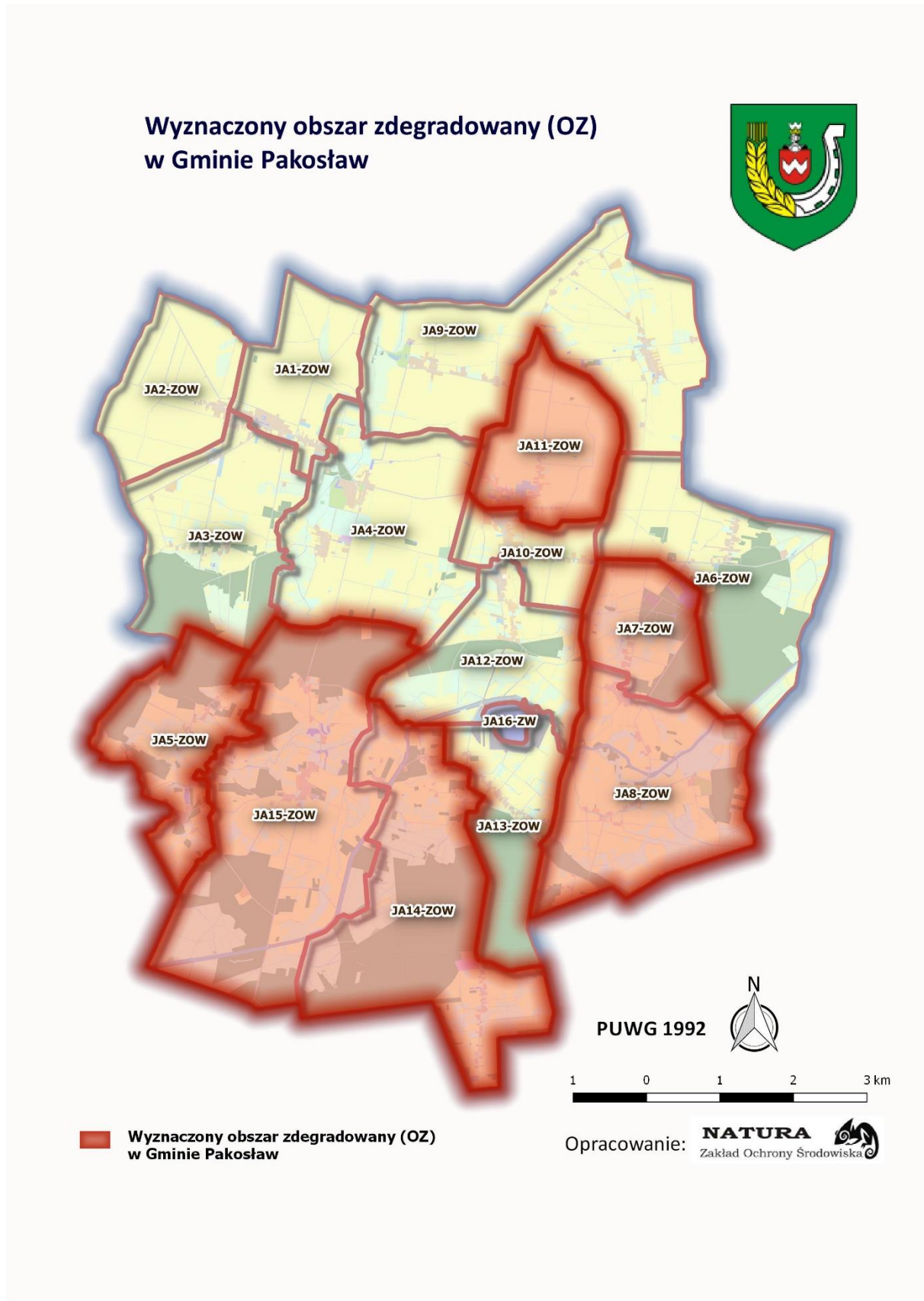
Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Szczegółowe dane dotyczące zamieszkałych jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego (OZ).

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA5-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	188	3,92	3,9	5,06
2.	JA7-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	256	5,34	2,6	3,37
3.	JA8-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	319	6,65	6,6	8,56
4.	JA11-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	358	7,46	3,5	4,54
5.	JA14-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	309	6,44	8,2	10,64
6.	JA15-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	279	5,81	10,5	13,62
				1 709	35,6	35,3	45,8

Źródło: opracowanie własne

Rycina 20. Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ) w Gminie Pakość.

4. Obszar rewitalizacji (OR)

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, w ramach obszaru zdegradowanego (OZ), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, biorąc pod uwagę także szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, wyznacza się obszar rewitalizacji (OR). Obszar rewitalizacji (OR) nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego (OZ). Dla obszaru rewitalizacji (OR) sporządza się program rewitalizacji.

Kierując się powyższymi zapisami Wytycznych oraz w wyniku przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji (OR) w Gminie Pakosław, który obejmuje jednostkę analityczną JA11 -ZOM. Wyznaczony obszar, o łącznej powierzchni 3,5 km², stanowi 4,5 % powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 358 osób, co stanowi 7,5 % ogółu mieszkańców gminy.

Tabela 12. Szczegółowe dane dotyczące jednostki analitycznej (JA) wchodzącej w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji (OR)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 31.12.2016 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM ²	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA11-ZOW	ZAMIESZKAŁE OBSZARY WIEJSKIE	MIESZKANIOWA	358	7,46	3,5	4,54

Źródło: opracowanie własne

Uzasadnienie wyznaczenia obszaru rewitalizacji (OR)

Wyznaczając obszar rewitalizacji (OR) w ramach obszaru zdegradowanego (OZ) można podzielić go na podobszary. Decyzja taka oznacza, że gmina zamierza prowadzić na nich działania rewitalizacyjne na podstawie jednego programu rewitalizacji. W sytuacji, gdy należyta koncentracja działań nie jest możliwa do osiągnięcia na wszystkich podobszarach (ze względu na ograniczenia finansowe, techniczne oraz czasowe), lepszą strategią jest wyznaczenie tylko jednego z podobszarów jako obszaru rewitalizacji, a po zakończeniu na nim działań, aktualizacja programu rewitalizacji i „przejsie” na nowy, wymagający interwencji obszar. Takie właśnie podejście przyjęto w przedmiotowej diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) w Gminie Pakosław. Wyznaczona jako obszar rewitalizacji (OR) jednostka analityczna JA11-ZOW charakteryzuje się znacząco wysokim stopniem degradacji w sferze społecznej i gospodarczej, w porównaniu do innych obszarów gminy oraz stanowi fragment jej terytorium mający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gminy Pakosław. Do oceny istotności obszaru posłużono się niesformalizowanymi konsultacjami i badaniami przeprowadzonymi przez pracowników Urzędu Gminy w Pakosławiu. Formalnie istotność obszaru wynika z zapisów Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Pakosław na lata 2011-2025. Ponadto, jednostka

analityczna **JA11-ZOW** stanowi także wstępnie wskazany we wniosku o dofinansowanie opracowania programu rewitalizacji obszar wymagający interwencji, dzięki której rozwiązane mają zostać w szczególności problemy społeczne takie jak: brak żłobka, brak atrakcyjnego i bezpiecznego miejsca do rekreacji i integracji mieszkańców gminy czy ograniczenie wandalizmu. Jest to obszar, na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie, a korzystać z niego będą także mieszkańcy innych obszarów Gminy Pakosław.

Rycina 21. Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR) w Gminie Pakość.

